

til dette Skridt paa Grundlag af Følelser og Stemninger, men efter en saglig og nøgtern Bedømmelse af alle de Forhold, som nu en Gang kan komme i Betragtning: vor egen Magtesløshed som en mindre Stat og dernæst Retstankens March frem, saaledes som det er manifesteret ved den Mængde Voldgiftstraktater, der er afsluttet Landene imellem i den senere Tid, og som vi ogsaa herhjemme har været Vidne til.

Men dertil kommer en anden Ting, som man ogsaa har været lidt inde paa fra anden Side, nemlig de økonomiske Forhold. Ingen kan være blind for, hvilken økonomisk Krise vi i Øjeblikket befinder os i. Indenfor Handelens Omraade er der tabt uhyre Summer, Industrien er saaledes stillet, at den i mange Tilfælde ligger ganske stille, vi har 50 000 til 60 000 arbejdsløse paa Gaden. Landbrugets økonomiske Bæreevne er i den Grad forringet, at mange Landmænd i Øjeblikket med bange Anelser imødeser Fremtiden og har den Udsigt for Øje, at de maaske i Løbet af kortere eller længere Tid maa gaa fra Hus og Hjem. Der tales rundt omkring om Besparelser, men skal man spare, maa det dog først og fremmest være paa de uproduktive Udgifter. Hvis der virkelig er nogen Mening i Kravet om Besparelser, maa man begynde dér. Det er ogsaa noget, som man i gamle Dage saa udmærket kendte indenfor Venstre. Der er vist ingen, som har anvendt den Sætning saa mange Gange som netop dette Parti. Og ærede Medlemmer kan være overbeviste om, at Vejen til Sparsommelighed og Lettelse for den Befolkning, der trykkes saa haardt, gaar over de militære Udgifter; det slipper man ikke uden om. Man drøfter i Øjeblikket i Folketinget eller har i alt Fald i de sidste Dage drøftet, om det nu ogsaa var forsvareligt at ofre 3 Mill. Kr. i Tilskud til den nødstedte Industri. Det har vakt Modstand fra Venstres og de Konservatives Side. Men samtidig smider man op mod 50 Mill. Kr. aarlig ud til fuldkommen uproduktive Udgifter. Det er virkelig det, man kalder den omvendte Verden. Det burde dog være saadan, at de Udgifter, der er uproduktive, nedsættes, medens man bevilger dem, der kan blive produktive. Og her vil jeg gerne nævne en enkelt Udtalelse, der er fremkommet fra Føreren for Venstre i Folketinget. Jeg hørte jo nok den ærede Ordfører for det konservative Folkeparti med Tilfredshed citere det ærede Medlem, men jeg vil ogsaa gerne citere en Udtalelse, som han fremkom med

under Behandlingen af Forsvarslovene i 1922. Han sagde den Gang: „Europa er dødtæt, udmattet efter den frygtelige Verdenskrig, og der er, tror jeg, ikke Udsigt til, at det Skuespil, vi har gennemlevet, vil gentages i nogen for os overskuelig Fremtid.“ Men naar det er Tilfældet, hvorfor laver man saa et saadant militært Apparat? Det ærede Medlem føjede til: „Overalt i Landene, ikke blot i Danmark, men selv i de store Lande og de Lande, der var neutrale under Krigen, raader en bestemt Følelse af, at den økonomisk ødelagte Verdensdel trænger til Lettelse, ikke mindst paa det militære Omraade. Man trænger til Indskrænkning af Udgifterne, man trænger ogsaa til Lettelse i de personlige Byrder.“ Det forekommer mig, at vi skulde slutte op bagefter det ærede Medlem og sige: Vel, saa gaar vi til den forsvarelige Ordning af denne Sag, som der her foreligger Forslag om. Det forekommer mig at maatte være Konsekvensen af det ærede Medlems Udtalelser.

Maa jeg i denne Forbindelse rette et Spørgsmaal til den højtærede Forsvarsminister. Da vi vedtog Forsvarslovene, vedtog vi samtidig en Supplementslov, der gik ud paa, at der skulde bygges en hel Del nye Kaserne og anskaffes Vaaben og Ammunition, en hel Del militært Beredskab til et Beløb af 40 Mill. Kr. Det er for øvrigt ganske ejendommeligt, at umiddelbart forud havde man rejst Landet rundt og fortalt om de uhyre Anskaffelser, der var foretaget af den radikale Krigsminister; men saa snart vi skulde have en ny Forsvarsordning, sagde man: Det var ingenting, vi maatte have 30 Millioner til Anskaffelse af nye Vaaben, til Gasmasker og Staalhelme — jeg kan ikke huske alt, hvad der var opført. Men i Aarene 1909—14 — jeg har gennemset Statsregnskaberne, og jeg ved det derfor aldeles bestemt — er der brugt til nye Kaserne 9 119 640 Kr. Saa kommer man imidlertid i 1922 og siger til os: Nu duer det ikke længere med de Kaserneetablissementer, vi da lavede, nu skal vi have yderligere 10 Millioner til at bygge nye Kaserne for, og vi skal have 30 Millioner til Nyanskaffelse af forskelligt Krigsmateriel. Jeg vil gerne spørge den højtærede Forsvarsminister, om man er langt fremme med Opførelsen af de nye Kaserne, og ligeledes, om disse Nyanskaffelser er saa langt fremme, at der ikke er Mulighed for at standse dem. Det forekommer mig nemlig, at under den Situation, vi lever i for Øjeblikket, og hvori hele Befolkningen